

Jerzy Gordziejew

**Komisje Porządkowe
Cywilno-Wojskowe
w Wielkim Księstwie Litewskim
w okresie Sejmu Czteroletniego
(1789–1792)**

Spis treści

Stan badań.....	7
Źródła.....	10
Rozdział 1. Geneza i funkcjonowanie władzy wykonawczej w terenie	17
Myśl administracyjna a zagadnienie administracji lokalnej	17
Sejm Czteroletni a koncepcja budowy administracji lokalnej	20
Ustanowienie Komisji Cywilno-Wojskowych. Zakres kompetencji	23
Model aparatu administracyjnego i zasady jego funkcjonowania	29
Piśmiennictwo administracyjne kancelarii	43
Komisje porządkowe a kwestia kodyfikacji prawa	53
Rozdział 2. Ludność. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	57
Statystyki ludności i metryki parafialne	57
Kwestia chłopska. Ruch suplikowy. Zjawisko zbiegostwa	66
Wspieranie osadnictwa	78
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	85
Wprowadzanie paszportów	91
Kwestia sądownictwa cywilno-wojskowego	98
Zagadnienie ochrony granicy państwa	106
Rozdział 3. Komisje Cywilno-Wojskowe a miasta	113
Osiemnastowieczne miasto	113
Płaszczyzny współpracy miast i komisji porządkowych	116
Kwestia jurydyk w miastach	120
Żydzi a miasta	125
Starostowie a miasta	132
Aspekty gospodarki miejskiej	136
Zagadnienie uporządkowania przestrzeni miasta	141

Rozdział 4. Opieka społeczno-zdrowotna, stan sanitarno-higieniczny, edukacja, obyczajowość	157
Próby uporządkowania systemu szpitalnictwa	157
Zwalczanie żebractwa	171
Zagadnienie stanu zdrowotnego, kadra medyczna, aptekarstwo	176
Kwestia stanu sanitarno-higienicznego miast	179
Szkolnictwo	187
Aspekty obyczajowości	198
Rozdział 5. „Materia ekonomiczna”	207
Kwestia rolnictwa, eksploatacji lasów i surowców	207
Rozwój sieci transportowej	209
Kwestia ujednoczeń metrologicznych	220
Regulacje cen	226
Funkcjonowanie systemu podatkowego	230
Obieg pieniężny	264
Statystyki gospodarcze	268
Rozdział 6. Wojsko a administracja lokalna	273
Kwestia poboru rekruta	274
Kwaterunek wojska i kwestia obiektów zaplecza	280
System aprowizacyjny wojska	289
Wydatki na wojsko a władze terenowe	301
Kwestia dezercji	304
Wojna z Rosją z 1792 roku w świetle działań zbiorowości lokalnych	307
Zakończenie	317
Indeks osób	321
Indeks geograficzny	331
Spis tabel	337
Spis ilustracji	339
Bibliografia	341